EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2013.8.20.
COM(2013) 595 final

2013/0285 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetnek a halászhajók személyzetének képzéséről, képesítéséről és az őrszolgálat ellátásáról szóló 1995. évi nemzetközi egyezményének az Európai Unió érdekében történő aláírására és/vagy megerősítésére a tagállamoknak adott felhatalmazásról

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A javaslat okai és céljai

A Nemzetközi Tengerészeti Szervezetnek (IMO) a halászhajók személyzetének képesítéséről és az őrszolgálat ellátásáról szóló egyezményét (a továbbiakban: STCW-F-egyezmény) 1995. július 7-én fogadták el az 1995. június 26. és július 7. között Londonban megtartott nemzetközi konferencián, amelyen 74 kormány, köztük 22 jelenlegi uniós tagállam képviselője vett részt.

A halászhajók személyzetére vonatkozó külön egyezményre azért volt szükség, mert a tengerészek képzéséről, képesítéséről és az őrszolgálat ellátásáról szóló 1978. évi nemzetközi IMO-egyezmény (STCW-egyezmény) kizárta a hatálya alól többek között a halászhajók személyzetét. Az STCW-egyezmény volt az első olyan, nemzetközi szinten elfogadott jogi okmány, amely a tengerészek képesítésére vonatkozóan minimumkövetelményeket fogalmazott meg. Az egyezményt a 2012/35/EU irányelvvel módosított 2008/106/EK irányelv hajtotta végre.

Az STCW-F-egyezmény azt hivatott biztosítani, hogy a halászhajók fedélzetén szolgálatot teljesítő személyzet megfelelő (hivatalos okirattal bizonyított) képesítéssel rendelkezzen, és alkalmas legyen munkavégzésre (amiről egy orvosi vizsgálat során győződnek meg). Erre azért van szükség, hogy a tengeren a tengerjáró hajók fedélzetén végzett műveletek közben az életet és/vagy a tulajdont, illetve a tengeri környezetet potenciálisan fenyegető tényezőket a lehető legkisebbre lehessen csökkenteni. Az egyezmény előírja, hogy a személyzet tagjainak meghatározott témakörökben rendelkezniük kell bizonyos alapismeretekkel és hajófedélzeten megszerzett minimális munkatapasztalattal.

Az egyezmény arra is irányul, hogy a szakképzés ösztönzése révén egyenlő feltételeket teremtsen és tartson fenn a halászati ágazatban. A halászhajók személyzetének szakmai kompetenciáját az egyezménynek megfelelően kell igazolni.

Az egyezmény rendelkezései csak a legalább 24 méter hosszúságú és legalább 750 kW főgépteljesítményű hajókra kötelezőek, és a hajóparancsnokokra, a tisztekre, a géptisztekre és a rádiókezelőkre vonatkoznak. A kormányok mindazonáltal ösztönzést kapnak arra, hogy a legalább 24 méter hosszú hajókon szolgálatot teljesítő matrózok számára is képzést biztosítsanak, miközben az alapfokú biztonsági képzés a halászhajók teljes személyzete számára kötelező.

A munkavállalók szabad mozgásának joga alapján a 2005/36/EK irányelv az elismerések általános rendszerének keretében egyértelmű szabályokat határoz meg a szakmai képesítések tagállamok közötti kölcsönös elismerésére vonatkozóan.

Az irányelv azokra az európai uniós polgárokra alkalmazandó, akik egy szakmát valamely másik olyan tagállamban kívánnak gyakorolni, ahol az adott szakma szabályozott. Az elismerések általános rendszerében az álláskereső szakmai képesítését – a releváns szakmai tapasztalatot is beleértve – össze kell hasonlítani a fogadó tagállamban megkövetelt képesítésekkel. Ezt az összehasonlítást szigorú határidőn belül kell elvégezni. A fogadó tagállam csupán jelentős eltérések esetén hozhat kompenzációs intézkedéseket, amelyek alkalmassági vizsga vagy egy alkalmazkodási időszak formáját ölthetik.

Az irányelv minden szabályozott szakmára vonatkozik, kivéve akkor, ha – a *lex specialis* elvével összhangban – valamely szakma esetében egy külön uniós jogi aktus más konkrét, a szakmai képesítések elismeréséhez közvetlenül kapcsolódó szabályokat állapít meg.

Az STCW-F-egyezményhez kapcsolódó szakmai tevékenységek a tagállamok többségében szabályozottak.

Az STCW-F-egyezmény nem hoz létre a 2005/36/EK irányelvvel létrehozotthoz hasonló rendszert a szakmai képesítések elismerésére vonatkozóan. Éppen ellenkezőleg, az STCW-F-egyezmény nem teszi lehetővé az olyan államok által kibocsátott bizonyítványok használatát, amelyek nem részes felei az egyezménynek. A tagállamok azonban kötelesek betartani az uniós jogot, nevezetesen a 2005/36/EK irányelv rendelkezéseit.

A Bíróság külső hatáskörről szóló ítélkezési gyakorlatának (AETR-ügy) megfelelően a tagállamok az Európai Unió engedélye nélkül nem erősíthetik meg az STCW-F-egyezményt, mivel a halászhajók fedélzetén szolgálatot teljesítő európai uniós állampolgárok által gyakorolt szabályozott szakmák elismerése e területen az Európai Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik.

Az egyezményt már a javasolt határozat hatálybalépése előtt megerősítő tagállamoknak az IMO főtitkáránál letétbe kell helyezniük egy nyilatkozatot, amelyben elismerik, hogy a tagállamok közötti viták esetében az uniós jog az irányadó.

2. KONZULTÁCIÓ AZ ÉRDEKELT FELEKKEL; HATÁSVIZSGÁLAT

Konzultáció az érdekelt felekkel

A tengeri halászattal foglalkozó ágazati szociális párbeszéd bizottság arra bátorította a Bizottságot, hogy kezdeményezze az STCW-F-egyezmény gyors végrehajtását.

A halászati ágazatban tapasztalható élet- és munkakörülményekre vonatkozó más nemzetközi szabványok – ilyen például a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) halászati munkaügyi egyezménye (188. sz. egyezmény) – megerősítésének és végrehajtásának előmozdítása összhangban van a tengeri halászattal foglalkozó ágazati szociális párbeszéd bizottság és az Európai Bizottság tevékenységével. A 188. sz. egyezmény célja, hogy a halászok tisztességes munkakörülmények között dolgozhassanak.

A Bizottság jelenleg értékeli a tengeri halászati ágazatban tevékenységet folytató uniós szociális partnerek kérelmét, amelyben e partnerek kérik az ILO 188. sz. egyezményében foglalt rendelkezések átültetéséről szóló, 2013. május 8-i megállapodásuknak az EUMSZ 155. cikke szerinti végrehajtását.

Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása

Külső szakértők bevonására nem volt szükség.

Hatásvizsgálat

Nem releváns.

Ennélfogva nem szükséges többféle lehetőséget fontolóra venni.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

A javaslat összefoglalása

Mivel a szakmai képesítések elismerése az Európai Unió hatáskörébe tartozik, a tagállamok az Európai Unió engedélye nélkül nem erősíthetik meg az egyezményt. A Bizottság javaslata szerint a Tanácsnak fel kell hatalmaznia a tagállamokat, hogy az Európai Unió érdekében erősítsék meg az STCW-F-egyezményt.

A felhatalmazás azzal a feltétellel adható meg a tagállamoknak, hogy megerősítő okiratuk letétbe helyezésekor egy olyan fenntartással élnek, amely kimondja, hogy a tagállamok közötti viszonyokra továbbra is az európai uniós jog az irányadó.

Azoknak a tagállamoknak, amelyek már megerősítették az egyezményt, egy olyan nyilatkozatot kell benyújtaniuk az IMO főtitkárának, amelyben elismerik, hogy a tagállamok közötti kapcsolatokban a szakmai képesítések elismerésére vonatkozó uniós jog az alkalmazandó.

A javasolt határozat ezért felhatalmazza és ösztönzi a tagállamokat, hogy további késedelem nélkül megtegyék a megerősítéshez szükséges lépéseket.

Jogalap

Az EUMSZ 43. cikkének (2) bekezdése, 46. cikke, 53. cikkének (1) bekezdése és 62. cikke, összefüggésben a 218. cikke (6) bekezdése a) pontjának v. alpontjával.

A szubszidiaritás elve

A javaslat az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik, A szubszidiaritás elve ezért nem teljes mértékben alkalmazható.

Az arányosság elve

A javaslat megfelel az arányosság elvének a következők miatt:

Nem releváns.

Nem releváns.

A jogi aktus típusának megválasztása

Javasolt aktus: tanácsi határozat.

Más jogi aktus nem felelne meg.

4. KÖLTSÉGVETÉSI HATÁSOK

A javaslat nincs hatással a közösségi költségvetésre.

5. KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

A javaslat részletes magyarázata

Nem releváns.

2013/0285 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetnek a halászhajók személyzetének képzéséről, képesítéséről és az őrszolgálat ellátásáról szóló 1995. évi nemzetközi egyezményének az Európai Unió érdekében történő aláírására és/vagy megerősítésére a tagállamoknak adott felhatalmazásról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére, 46. cikkére, 53. cikke (1) bekezdésére és 62. cikkére, összefüggésben a 218. cikk (6) bekezdése a) pontjának v. alpontjával,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére,

mivel:

(1) A Nemzetközi Tengerészeti Szervezetnek (a továbbiakban: IMO) a halászhajók személyzetének képzéséről, képesítéséről és az őrszolgálat ellátásáról szóló 1995. évi nemzetközi egyezményét (a továbbiakban: az egyezmény) 1995. július 7-én fogadták el az IMO által Londonban összehívott nemzetközi konferencián, amelyen a 22 részt vevő tagállam küldöttsége az egyezmény elfogadása mellett szavazott.

(2) Az egyezmény a tengeren az élet és a tulajdon biztonságának, valamint a tengeri környezet védelmének előmozdítása révén nemzetközi szinten nagy mértékben hozzájárul a halászati ágazat fejlesztéséhez, ezért az egyezmény rendelkezéseit kívánatos mielőbb végrehajtani.

(3) A tengeri halászat az egyik legveszélyesebb szakma, éppen ezért a megfelelő képzés és képesítések elengedhetetlenek a balesetek számának csökkentéséhez. A biztonságosabb munkakörnyezet vonzóbbá fogja tenni a halászhajók fedélzetén való munkavállalást, ami – a közös halászati politika célkitűzéseinek megfelelően – az európai halászati ágazatnak is érdekében áll. Az egyezmény kifejezetten előírja a tengeri környezet védelmét, amely a közös halászati politika egyik célja.

(4) Fontos, hogy a harmadik országokkal kötött halászati partnerségi megállapodások keretében az uniós tagállami lobogó alatt közlekedő hajók fedélzetén szolgálatot teljesítő személyzet megfelelő, elfogadott okiratokkal bizonyított szakmai képesítésekkel rendelkezzen azért, hogy a megállapodásokban megállapított feltételek mellett könnyebb legyen tengerészeket felvenni.

(5) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság elő kívánja mozdítani a tengeri közlekedés biztonságát és a munkahelyi biztonságot, valamint a halászhajók fedélzetén dolgozók szakmai képesítésének javítását. Az EU a Halászati Alapon keresztül pénzügyi támogatást nyújt a halászati ágazatban szervezett képzésekhez.

(6) Az egyezmény egyes cikkei a halászhajókon szolgáló személyzet egyes kategóriáinak szakmai képesítésére vonatkozó uniós szabályok tekintetében az Unió kizárólagos hatáskörébe tartoznak, és ily módon érintik a Szerződés rendelkezéseit és a másodlagos uniós jogszabályokat, különösen a hatályos, a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet[1].

(7) Az Unió nem erősítheti meg az egyezményt, mivel nem tagja az IMO-nak, továbbá az egyezmény nem teszi lehetővé, hogy valamely, több szuverén állam által alkotott regionális gazdasági integrációs szervezet – amely az egyezmény által szabályozott bizonyos témakörökben hatáskörrel rendelkezik – aláírja, elfogadja vagy jóváhagyja az egyezményt, vagy csatlakozzon ahhoz.

(8) Egyes tagállamok még nem írták alá az egyezményt, mások viszont már meg is erősítették azt, és letétbe helyezték a megerősítő okiratot. A közös halászati politikának érdeke, hogy az egyezményt mielőbb aláírják vagy megerősítsék azok a tagállamok, amelyek ezt még nem tették meg.

(9) Azokat a tagállamokat, amelyeket a szakmai képesítések elismerése tekintetében köt az uniós jog, az e határozatban megállapított feltételek mellett fel kell hatalmazni arra, hogy az Unió érdekében – esettől függően – aláírják vagy megerősítsék az egyezményt,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A tagállamok felhatalmazást kapnak arra, hogy a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetnek a halászhajók személyzetének képzéséről, képesítéséről és az őrszolgálat ellátásáról szóló, 1995. július 7-én elfogadott, 1995. évi nemzetközi egyezményét az Európai Unió hatáskörébe tartozó részek vonatkozásában aláírják és/vagy megerősítsék.

Az (1) bekezdés szerinti felhatalmazásnak az a feltétele, hogy az egyezmény aláírásakor és/vagy a megerősítő okirat IMO főtitkárának történő benyújtásakor letétbe helyeznek egy olyan fenntartást, amely kimondja, hogy a tagállamok közötti kapcsolatokban a szakmai képesítések elismerésére vonatkozó uniós jog alkalmazandó.

2. cikk

Azok a tagállamok, amelyek az egyezményt e határozat hatálybalépése előtt fenntartás nélkül megerősítették, letétbe helyeznek egy olyan nyilatkozatot, amelyben elismerik, hogy a tagállamok közötti kapcsolatokban a szakmai képesítések elismerésére vonatkozó uniós jog alkalmazandó.

3. cikk

A tagállamok megteszik azokat a lépéseket, amelyek az egyezményt megerősítő okirat mielőbbi, lehetőleg 2013. december 31-ig a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet főtitkáránál történő letétbe helyezéséhez szükségesek. A Tanács 2014 januárjában felülvizsgálja a megerősítés folyamatának előrehaladását.

[1] HL L 255., 2005.9.30., 22. o.

4. cikk

Ezt a határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napjától kell alkalmazni.

5. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök